

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 10 grudnia 1991 r.

w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk i kwalifikacji niezbędnych do ich zajmowania oraz zasad i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela.

Na podstawie art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425) i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 197, Nr 36, poz. 206 i Nr 72, poz. 423 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425 i Nr 104, poz. 450) zarządza się, co następuje:

§ 1. Hlekróć w rozporządzeniu jest mowa bez bliźszego określenia o:

- 1) nauczycielach — rozumie się przez to nauczycieli wymienionych w art. 1 pkt 1—5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19 i Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 197, Nr 36, poz. 206 i Nr 72, poz. 423 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425 i Nr 104, poz. 450), zwanej dalej Kartą Nauczyciela, a także nauczycieli oraz pracowników zakładów pracy, wymienionych w art. 5 ust. 1 Karty Nauczyciela, na których zostały rozciągnięte niektóre przepisy Karty Nauczyciela na podstawie odrębnych przepisów, zatrudnionych w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę lub mianowania,

- 2) dyrektorze szkoły — rozumie się przez to dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek wymienionych w art. 2 pkt 1—5, 7 i 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425), zwanej dalej ustawą,
- 3) szkole — rozumie się przez to przedszkola, szkoły i placówki wymienione w art. 2 pkt 1—5, 7 i 10 ustawy.

§ 2. Celami nadzoru pedagogicznego są:

- 1) gromadzenie informacji o stanie kształcenia, wychowania i opieki oraz określanie na tej podstawie:
 - a) warunków sprzyjających realizacji podstawowych funkcji szkół zgodnie z wiedzą pedagogiczną, obowiązującymi przepisami prawa i oczekiwaniami społecznymi,
 - b) kierunków polityki oświatowej,
- 2) udział w rozwiązywaniu bieżących problemów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkół, w szczególności przez udzielanie fachowej merytorycznej pomocy i inspirowanie do samodzielnej, twórczej i innowacyjnej działalności, wymianę doświadczeń oraz upowszechnianie i wdrażanie skutecznych rozwiązań służących realizacji przyjętych celów i zadań,

- 3) diagnozowanie i ocena poziomu pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej nauczycieli i szkół,
- 4) zapewnienie szkołom bieżącej informacji o aktualnych problemach oświatowych i obowiązujących przepisach prawnych

§ 3. Cele nadzoru pedagogicznego, o których mowa w § 2, realizuje się w toku zaplanowanej, ciągłej i systematycznej współpracy z nadzorowanymi nauczycielami i szkołami, przez:

- 1) dokonywanie bieżących przeglądów, hospitacji i wizytacji pracy nauczycieli i szkół,
- 2) badanie wyników nauczania, którymi obejmuje się w cyklu kształcenia przedmioty ustalone w ramowych planach nauczania, w tym także ocenianie efektywności kształcenia w poszczególnych zawodach i specjalnościach,
- 3) dokonywanie oceny pracy nauczycieli oraz udział w dokonywaniu oceny pracy dyrektorów szkół,
- 4) inspirowanie, koordynowanie i organizowanie współpracy między nauczycielami, nauczycielami i nauczycielami akademickimi, szkołami, szkołami i szkołami wyższymi, szkołami i organami gmin oraz stowarzyszeniami i organizacjami, o których mowa w art. 56 ust. 1 ustawy,
- 5) analizowanie dokumentacji szkolnej dotyczącej nauczania, wychowania i opieki.

§ 4. 1. Przedmiotem hospitacji są wszystkie formy zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, organizowanych przez szkołę i prowadzonych przez nauczycieli

2. Każdy nauczyciel powinien być hospitowany co najmniej dwukrotnie w ciągu roku szkolnego.

3. Hospitacją należy obejmować całą jednostkę lekcyjną (zajęć). Hospitujący nie może wprowadzać zmian dotyczących tematu zajęć i przyjętego przez nauczyciela metodycznego toku postępowania.

4. Wnioski i spostrzeżenia z hospitacji należy omówić z nauczycielem bezpośrednio po hospitacji, a w szczególnych przypadkach najpóźniej w ciągu trzech dni po jej przeprowadzeniu.

5. Do przeprowadzania hospitacji zajęć realizowanych przez nauczycieli upoważnieni są dyrektorzy szkół oraz inni nauczyciele pełniący funkcje kierownicze, a także pracownicy zajmujący stanowiska wymienione w § 6 ust. 2 — w stosunku do zajęć realizowanych przez dyrektorów szkół.

§ 5. 1. Wizytacja jest końcowym etapem ustalania okresowej diagnozy i oceny poziomu pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem analizy i oceny pracy jej dyrektora. Wizytacja powinna być przeprowadzana nie rzadziej niż raz na 5 lat.

2. Prowadzący wizytację, przed jej rozpoczęciem, przedstawia radzie pedagogicznej i radzie szkoły program wizytacji, a po zakończeniu czynności wizytacyjnych dokonuje podsumowania wyników wizytacji, które — wraz z propozycjami wniosków i zaleceń — przedstawia do dyskusji radzie pedagogicznej i radzie szkoły

3. Wizytację szkoły prowadzoną przez organ inny niż kurator oświaty przeprowadza się w porozumieniu z tym organem.

4. Po zakończeniu wizytacji prowadzący wizytację przekazuje dyrektorowi wizytowanej szkoły zalecenia powizytacyjne oraz określa termin ich realizacji. Kopię zaleceń przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę.

5. Do przeprowadzania wizytacji upoważnieni są pracownicy zajmujący stanowiska wymienione w § 6 ust. 2 — w stosunku do szkół podległych właściwym organom wymienionym w art. 35 ustawy

§ 6. 1. Nadzór pedagogiczny sprawują organy wymienione w art. 35 ust. 1—4 ustawy

2. W urzędach organów o których mowa w art. 35 ust. 1 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 ustawy, oraz w urzędach organów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ustawy ustala się następujący wykaz stanowisk, których zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych

- 1) w urzędach naczelnych (centralnych) organów administracji państwowej
 - a) wyznaczeni przez ministrów dyrektorzy i wicedyrektorzy departamentów (równorzędnych komórek organizacyjnych) oraz doradcy ministrów wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
 - b) wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy
- 2) w kuratoriach oświaty
 - a) wyznaczeni przez kuratorów oświaty wicekuratorzy oświaty oraz inni pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
 - b) wizytatorzy i starsi wizytatorzy,
- 3) w jednostkach organizacyjnych powołanych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy
 - a) dyrektorzy jednostek i inni pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
 - b) wizytatorzy i starsi wizytatorzy

3. Na stanowiskach wymienionych w ust. 2 można zatrudniać

- 1) nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w przepisach o szczegółowych kwalifikacjach wymaganych od nauczycieli i co najmniej sześcioletni staż pracy pedagogicznej,
- 2) nauczycieli akademickich posiadających co najmniej sześcioletni staż pracy

§ 7. 1. Podstawę oceny pracy nauczyciela stanowi stopień realizacji zadań określonych w art. 6 ust. 1 Karty Nauczyciela i art. 4 ustawy, zadań statutowych szkoły oraz obowiązków określonych odrębnymi przepisami, a w stosunku do nauczycieli pełniących funkcje kierownicze — także zadań określonych w art. 7 Karty Nauczyciela i art. 39 ustawy — ustalony w wyniku sprawowanego nadzoru pedagogicznego

2. Na ocenę pracy nauczyciela nie mogą mieć wpływu jego przekonania religijne i poglądy polityczne, a także fakt odmowy wykonania polecenia służbowego, gdy odmowa taka wynikała z uzasadnionego przekonania nauczyciela, iż wydane polecenie było sprzeczne z dobrem dziecka, dobrem służby albo dobrem publicznym.

§ 8. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym:

- szczególnie wyróżniająca,
- wyróżniająca,
- dobra,
- zadowolająca,
- negatywna

§ 9. 1. Ocenę pracy nauczyciela ustala — w przypadkach wymienionych w art. 6 ust. 2 Karty Nauczyciela i w art. 50 ust. 2 pkt 3 ustawy — dyrektor szkoły, w której zatrudniony jest nauczyciel

2. Ocenę pracy dyrektora szkoły ustala — w przypadkach wymienionych w art. 6 ust. 2 Karty Nauczyciela i w art. 38 pkt 2 oraz art. 50 ust. 2 pkt 3 ustawy — organ prowadzący szkołę

3. W przypadku gdy organ prowadzący szkołę nie ma uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, ocenę pracy dyrektora szkoły ustala organ prowadzący szkołę w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołą, przy czym:

- 1) realizację zadań wymienionych w art. 39 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy oraz w art. 7 ust. 2 pkt 5 Karty Nauczyciela opiniuje organ prowadzący szkołę,
- 2) realizację zadań wymienionych w art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz w art. 7 ust. 2 pkt 1 i 4 Karty Nauczyciela opiniuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą,
- 3) realizację pozostałych zadań wymienionych w art. 39 ustawy i art. 7 Karty Nauczyciela opiniują wspólnie organy wymienione w pkt 1 i 2.

§ 10. 1. Na wniosek nauczyciela (dyrektora szkoły) złożony przed ustaleniem oceny pracy ocenający obowiązany jest zwrócić się o opinię o jego pracy do właściwego doradcy metodycznego oraz zakładowej organizacji związkowej, w której zrzeszony jest oceniany nauczyciel (dyrektor szkoły), a w przypadku gdy nie jest on zrzeszony w żadnym związku zawodowym — do zakładowej organizacji związkowej wskazanej przez ocenianego nauczyciela (dyrektora szkoły).

2. Oceniający może z własnej inicjatywy zwrócić się o opinię do zakładowej organizacji związkowej — zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1 — jeżeli uzyska zgodę ocenianego nauczyciela (dyrektora szkoły).

§ 11. 1. Ocenę pracy ustala się w terminie nie krótszym niż 21 dni i nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia zgłoszenia wniosku przez zainteresowanego nauczyciela (dyrektora szkoły) lub organu uprawnionego do wnioskowania o dokonanie oceny.

2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresów ferii wynikających z przepisów w sprawie organizacji roku szkolnego lub usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela (dyrektora szkoły) trwającej dłużej niż miesiąc.

§ 12. 1. Ocenę pracy ustala się po wysłuchaniu ocenianego nauczyciela (dyrektora szkoły).

2. Oceniający przedstawia nauczycielowi (dyrektorowi szkoły) ocenę jego pracy sformułowaną w Karcie oceny pracy, której wzór określa załącznik do rozporządzenia.

3. Kartę oceny pracy włącza się do akt osobowych.

4. Kartę oceny pracy udostępnia się do wglądu nauczycielowi (dyrektorowi szkoły) i pracownikom zatrudnionym na stanowiskach wymienionych w § 6 ust. 2 w urzędach organów sprawujących nadzór pedagogiczny nad szkołą, w której zatrudniony jest nauczyciel (dyrektor szkoły).

§ 13. 1. Nauczycielowi przysługuje odwołanie od ustalonej oceny, z zastrzeżeniem § 14, do dyrektora szkoły w terminie 14 dni od przedstawienia mu Karty oceny pracy.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, rozpatruje — w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania — zespół w składzie:

- 1) dyrektor szkoły,
- 2) przedstawiciel rady pedagogicznej, wytypowany przez tę radę,

3) przedstawiciel rodziców wchodzący w skład rady szkoły, wytypowany przez tę radę, a w szkole, w której rada szkoły nie została powołana — przedstawiciel rodziców wytypowany przez radę rodziców.

3. Jeżeli przy ustalaniu kwestionowanej oceny nauczyciel nie skorzystał z uprawnień wymienionych w § 10, ma prawo z nich skorzystać przy wniesieniu odwołania, o którym mowa w ust. 1.

4. Zespół, o którym mowa w ust. 2, może ustalić nową ocenę pracy lub podtrzymać ocenę kwestionowaną przez nauczyciela.

5. Od oceny pracy ustalonej zgodnie z ust. 4 nauczycielowi przysługuje odwołanie do organu prowadzącego szkołę w terminie 14 dni od dnia ustalenia kwestionowanej oceny

6. Organ prowadzący szkołę w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołą rozstrzyga odwołanie w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. Od tego rozstrzygnięcia odwołanie nie przysługuje.

7. Dyrektorowi szkoły przysługuje w terminie określonym w ust. 1 odwołanie od ustalonej oceny pracy do organu, który ustalił kwestionowaną ocenę.

8. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7, rozpatruje — w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania — zespół w składzie:

- 1) przedstawiciel organu prowadzącego szkołę, wskazany przez ten organ,
- 2) przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, wskazany przez ten organ,
- 3) dwaj przedstawiciele rady szkoły, wytypowani przez tę radę.

9. Jeżeli przy ustalaniu kwestionowanej oceny dyrektor szkoły nie skorzystał z uprawnień wymienionych w § 10, ma prawo z nich skorzystać przy wniesieniu odwołania, o którym mowa w ust. 7.

10. Zespół, o którym mowa w ust. 8, może ustalić nową ocenę lub podtrzymać ocenę kwestionowaną przez dyrektora szkoły.

11. Od oceny ustalonej zgodnie z ust. 10 odwołanie nie przysługuje.

§ 14. W razie ustalenia negatywnej oceny pracy nauczyciela, stosuje się tryb odwoławczy określony w art. 24 Karty Nauczyciela.

§ 15. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 25 listopada 1982 r. w sprawie zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, szczegółowego wykazu stanowisk oraz zakresu obowiązków i uprawnień nauczycieli sprawujących nadzór pedagogiczny (Dz. U. Nr 37, poz. 248),
- 2) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 1989 r. w sprawie zasad i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela (Dz. U. Nr 43, poz. 236, z 1990 r. Nr 2, poz. 10 i z 1991 r. Nr 45, poz. 198).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra
Edukacji Narodowej z dnia 10 grudnia
1991 r. (poz. 537)

KARTA OCENY PRACY

1. Imiona i nazwisko nauczyciela (dyrektora szkoły)
2. Data urodzenia
3. Nazwa szkoły (placówki)
4. Zajmowane stanowisko
5. Wykształcenie
6. Staż pracy pedagogicznej
7. Data rozpoczęcia pracy w danej szkole (placówce)
8. Data dokonania oceny
9. Ocena pracy i jej uzasadnienie:
10. Data **Podpis ocenającego**
11. Z treścią oceny i przysługującym mi prawem do odwołania w ciągu 14 dni zostałem(am) zapoznany(a)
.....
(data) (podpis ocenianego)